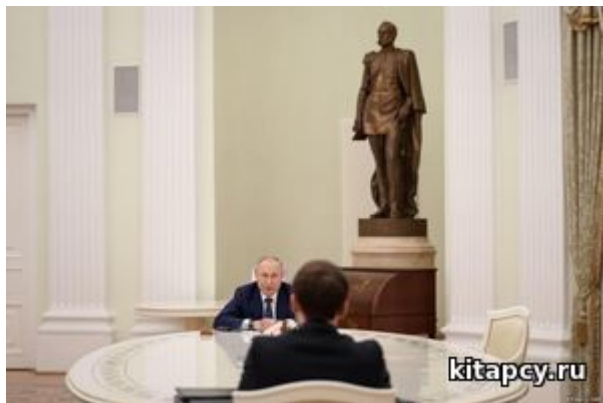

Dünýä stoly

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 24 январа, 2025

Dünýä stoly DÜNYÄ STOLY

Hawa, dünýä özgerýär, özem urşuň bosagasynda durka howatyrlandyryjy şekilde özgerýär

Russiýanyň we Fransiýanyň prezidentleriniň alty metr uzynlykdaky stolda oturyp geçiren gepleşiginden alnan suratda haýsydyr bir ýaňsy alamatyny göremok.

Gaýtam, meň pikirimçe bu görnüş howatyrlandyryjy bir zadyň we halkara jemgyýetçiligiň ýagdaýynyň hakyky bolşuny görkezýär.

Bu surat bize indi tradision diplomatiýa ýa-da «ulularyň oýny» diýip boljak zat bilen ýüzbe-ýüz däldigimizi görkezýär.

Putin bilen Makronyň aç-açan biri-birinden uzak görnüşde süýnmek stolyň hersi bir ujunda oturmaklarynyň sebäplerini bize mälim dogry, emma meselesi başga görnüşde teswirläp bolar.

Jikme-jikliklere girmezden öň şuny nygtamak isleýärim, Fransiýanyň Prezidentiniň saglyk ýagdaýyndan habarly çeşme

«Reuters» habarlar agentligine beren habarynda: «Makronyň öňünde iki ýol bardy: Ýa Putine golaýlaşmagyna rugsat berilmegi üçin ruslar tarapyndan geçiriljek PCR testini kabul etmek ýa-da ret etmek» diýdi.

Elbetde, munuň ret edilmegi «aşa berek howpsuz aralyk düzgünlerini berjaý etmegiň gerekdigini» aňladýardy.

Iki çeşmeden biri: «Muny ret etmegiň elleşmegi ýa-da şogadar uzynlykdaky stolyň orta goýulmagynyň gerekdigini örän gowy bilýärdik. Emma prezidentiň DNA-syny olaryň eline bermegi makul bilmedik» diýdi.

Eýse, bu Ýewropany eger turaýsa dünýäniň şekilini üýtgedip biljek uruşdan halas etmek boýunça gepleşik geçiren iki lideriň duşuşygynyň hakyky pursatlary!

Urşuň öňüni almak üçin gepleşik geçirmäge Moskwa giden, emma DNA-sy üçin gaýgylanan fransuz prezidentini, ine, şeýle garşylandy!

Ýewropa Russiýadan ýewropa ýurtlaryna akýan gazyň agsamagyndan howatyrlyanýar. Ruslara sanksiýa goýmak we olary araçäkde Demirgazyk Atlantika şertnamasy guramasynyň (NATO) raketalary bilen gabamak islänem Ýewropa! Häzirki wagtyň dünýäsiniň sýurrealist kartinasy şular ýaly!

ABŞ-nyň öňki prezidenti Barak Obamanyň prezident bolan wagtyndan şu günümüze çenli görýän hemme zadymyz sosial mediýanyň we töweregimizdäki dünýäniň syýasatda şekillenmegidir. Munda ne çynlakaýlyk bar, ne-de agraslyk...

Hemme zat, hatda syýasatyň özi-de hakykatdan we çuňlukdan binesip ýagdaýa geldi. Şu ýerde kiçijik bir sorag öňe çykýar: Iň soňky gezek haçan ýewropaly ýa-da ABŞ-ly liderlerden düýpli syýasy beýanama geldi we metbugatyň muny state edip berendigini gördük?

Iň soňky görenimiz – Russiýanyň daşary işler ministri Sergeý Lawrowyň Angliýanyň daşary işler ministri Liz Truss bilen ukrain konfliktini boýunça Moskwada geçiren gepleşigini «lal bilen kerň gürleşmesine» meňzetmegi boldy.

Mundan başga ne çynlakaý diplomatik işleri, ne-de çynlakaý dialoglary görüp bildik. Dünýä häzir hakykatdanam «lal bilen kerň gürleşýän» ýagdaýynda. Hemmeler Twitter hasabyndan bir zatlary paýlaşýar, emma hiç kim dialoga girenok. Halkara syýasatçylaryň özüni alyp barşy kesek atyşmalaryň, ýaňkalaşmalaryň, bolgusyzlyklaryň, hatda hapa-paýys sögünmeleriň gaýmalaşýan Twitter setindäki ulanyjylaryň

bolşuna meñzäp barýar.

Prezident Baýdeniň bir ýyl öň rus kärdeşi Putine «ganhor» diýip, indem Putiniň özi bilen hyzmatdaşlyk etmegi üçin iňňe bilen guýy gazýandygyny ýatlatmak hem muňa ýeterlik mysal bolsa gerek!

Bu gün liderleriň duşuşyklarynyň yzyndan geçirilen habar beriş serişdeleriniň ýygnanşyklary taryha siňip gitdi we sözler öz ýerini fotosuratlara goýdy.

Halkara mesele diňe Instagramdaky fotosurat boldy. Geň galdyryjy zat bolsa, munuň çynlakaý meseleler, ýagny uruşlar babatda şýdilmegi.

Meniň pikirimçe bu ýeňleslik diňe Barak Obamanyň orta çykmagy bilen däl, gizlin WikiLeaks maglumatlarynyň paş edilmegi dawasyndan soň başlady.

Dünýä bu maglumatlaryň orta çykmagy bilen amerikan hökümetleriniň «suwlydygyny», ýaranlaryna we garşydaşlaryna hormat goýmaýandygyny, hatda meselelere-de çynlakaý garamaýandygyny gördi.

Hawa, dünýä özgerýär, özem urşuň bosagasynda durka howatyrlandyryjy şekilde özgerýär.

Taryk ALHOMAYED,

Saud Arabystanly žurnalist.

«Şarku'l Avsat» gazeti, 14.02.2022 ý. Publisistika